Regio Gooi en Vechtstreek

VOORSTEL

Algemeen	
Onderwerp	Versterking Veilig Thuis: Van tijdelijke capaciteit naar structurele oplossing
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Annelies van de Kolk
Eenheid	Maatschappelijke Dienstverlening
E-mail	a.vandekolk@rblgv.nl
Kenmerk	DOC-26017905
Datum	3 september 2026

Voorstel

1. Instemmen met de continuering van de tijdelijke extra personele capaciteit van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek in 2027, om de continuïteit en kwaliteit van de wettelijke dienstverlening te borgen, de huidige capaciteitsdruk op te vangen, de wachtlijst beheersbaar te houden en ruimte te creëren voor de verdere realisatie van de veranderopgave.
2. Instemmen met een bekostiging van 850.000 euro (prijspeil 2026), op basis van een verhoging van de gemeentelijke bijdragen, voor 2027 voor de voortzetting van de tijdelijke extra capaciteit en de daarmee samenhangende veranderopgave.
3. Instemmen met 2027 als overgangsjaar, waarin Veilig Thuis samen met gemeenten en ketenpartners toewerkt naar een toekomstbestendige aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vanaf 2028.
4. Instemmen met het formuleren van een gezamenlijke opdracht aan gemeenten en Veilig Thuis om in 2027 gezamenlijk toe te werken naar een toekomstbestendige structurele inrichting[1] van Veilig Thuis en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf 2028.

Kernboodschap

De druk op Veilig Thuis is de afgelopen jaren sterk toegenomen door een groeiend aantal meldingen en adviesvragen, complexere casuïstiek en knelpunten in de bredere zorg- en veiligheidsketen. De tijdelijke extra capaciteit in 2026 heeft noodzakelijke verlichting gebracht, maar de cijfers laten zien dat de capaciteitsproblematiek waarschijnlijk structureel van aard is, bij ongewijzigd beleid. Continuering van de extra capaciteit in 2027 is daarom noodzakelijk om de continuïteit en kwaliteit van de wettelijke dienstverlening te borgen, de capaciteitsdruk en wachtlijst beheersbaar te houden en ruimte te creëren voor de veranderopgave. Tegelijkertijd kan Veilig Thuis deze problematiek niet alleen oplossen. Een toekomstbestendige aanpak vraagt om een gezamenlijke inzet van Veilig Thuis, gemeenten en ketenpartners, waarbij onder andere wordt gekeken naar mogelijkheden om de instroom te beïnvloeden en knelpunten in de zorg- en veiligheidsketen aan te pakken. 2027 wordt daarbij benut als overgangsjaar om gezamenlijk toe te werken naar een toekomstbestendige inrichting van Veilig Thuis en de bredere ketenaanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf 2028.

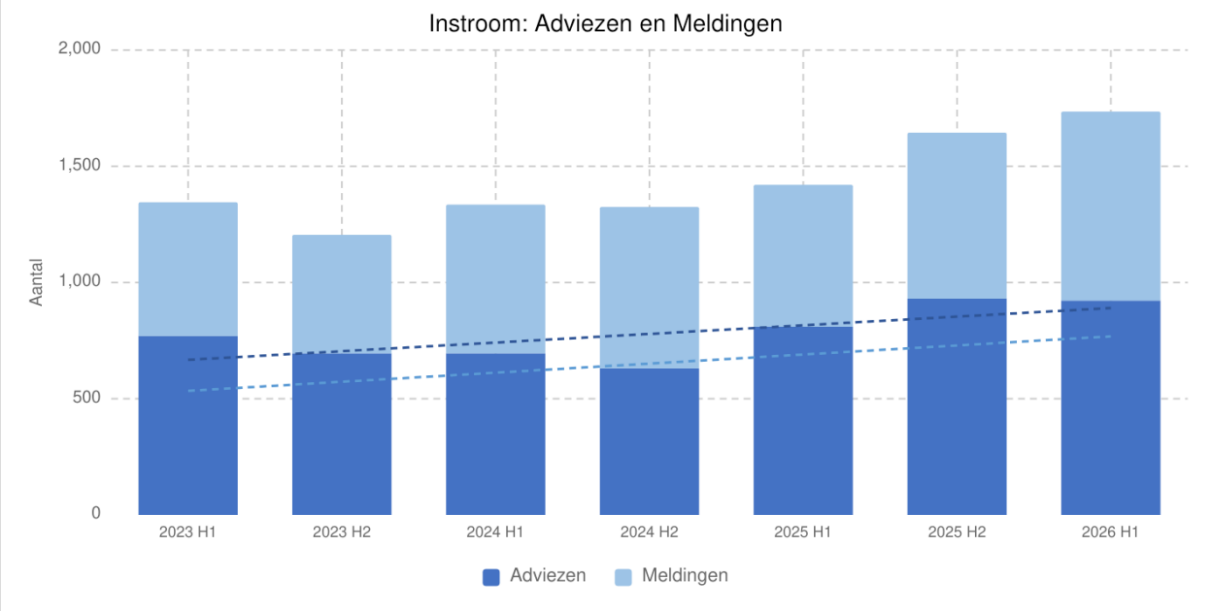
Aanleiding

In de periode januari 2024 tot en met juni 2024 heeft Q-Consult Zorg onderzoek gedaan naar de in-, door- en uitstroom binnen het primaire werkproces van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek en naar de verhouding tussen de ingezette en benodigde formatie. Op basis van de toenmalige aantallen adviezen, meldingen en diensten concludeerde Q-Consult dat de teamformatie op dat moment op orde was. Deze conclusie gaf echter geen directe verklaring voor de wachtlijsten die op dat moment al binnen Veilig Thuis aanwezig waren.
De situatie is inmiddels wezenlijk veranderd. De vraag naar ondersteuning van Veilig Thuis is verder toegenomen en de aard van de casuïstiek is complexer geworden. Deze ontwikkelingen zetten zowel de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening als de duurzame inzetbaarheid van medewerkers onder druk.

[1] Rekening houdend met de aanstaande stelselwijziging Kind- en Gezinsbescherming. De landelijke overheid heeft een ingrijpende transitie ingezet die in 2030 volledig operationeel moet zijn. Dit vanwege de aanhoudende problemen rondom het huidige stelsel rondom jeugdzorg en veiligheid. Belangrijke elementen daarbij zijn het stapsgewijs toewerken naar regionale Veiligheidsteams (op schaal van de veiligheidsregio's) en een lokale verankering door middel van de inrichting van sterke lokale (wijk)teams die onder andere zelf hulp bieden zodra er sprake is van onveiligheid.

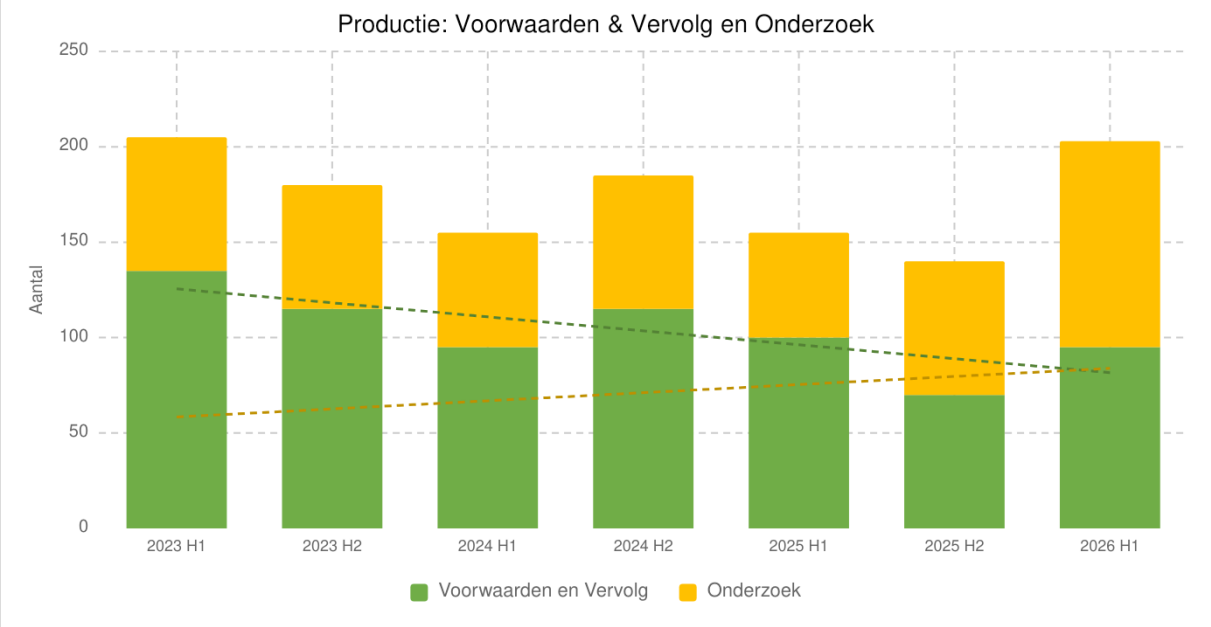
Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek in cijfers 2023 tot en met juni 2026

In onderstaande grafiek staat de instroom van Adviezen en Meldingen sinds 2023.

Toelichting op bovenstaande grafiek
De instroom bij Veilig Thuis vertoont over de afgelopen jaren een duidelijke opwaartse ontwikkeling. In het eerste halfjaar van 2023 werden 1.345 adviezen en meldingen ontvangen. In het eerste halfjaar van 2026 waren dit er 1.735, een stijging van 29%. De ontwikkeling verliep niet gelijkmatig: in 2024 bleef de instroom vrijwel stabiel, in 2025 nam deze met 6% toe en in 2026 versnelde de stijging naar 22%. Vooral het aantal meldingen nam sterk toe. Dit lag in het eerste halfjaar van 2026 41% hoger dan in dezelfde periode van 2023. Bij de adviezen bedroeg de stijging 20%. De cijfers wijzen daarmee op een structureel hoger instroomniveau, waarbij vanaf 2025 sprake lijkt van een versnelling.
De capaciteitsbehoefte wordt echter niet uitsluitend bepaald door het aantal meldingen en adviesvragen. Ook de complexiteit van de casuïstiek, wettelijke termijnen, doorlooptijden, de inzet van de crisisdienst en de noodzakelijke capaciteit voor kwaliteit, beleid en organisatieontwikkeling zijn bepalend voor de benodigde teamformatie.

In onderstaande grafiek staat de productie van ‘Voorwaarden & Vervolg en Onderzoek’ sinds 2023.

Toelichting op bovenstaande grafiek
De totale productie laat over de afgelopen jaren een wisselend beeld zien. In het eerste halfjaar van 2023 werden 205 diensten afgerond. Na een daling naar 155 afgeronde diensten in zowel het eerste halfjaar van 2024 als van 2025, is de productie in het eerste halfjaar van 2026 toegenomen naar 203. Dit betekent een stijging van 31% ten opzichte van dezelfde periode in 2025. Daarmee ligt de totale productie weer vrijwel op het niveau van 2023.

Begin 2026 is bestuurlijk aandacht gevraagd voor de oplopende werkvoorraad en de daarvoor benodigde personele capaciteit. Naar aanleiding daarvan is aanvullende, tijdelijke capaciteit beschikbaar gesteld. De stijging van de productie in het eerste halfjaar van 2026 hangt mede samen met deze uitbreiding. De extra capaciteit heeft het mogelijk gemaakt om meer diensten af te ronden en in het bijzonder de productie van Onderzoeken te verhogen. Binnen de productie is dan ook sprake van een duidelijke verschuiving. Het aantal afgeronde Onderzoeken is gestegen van 55 in het eerste halfjaar van 2025, naar 108 in het eerste halfjaar van 2026: bijna een verdubbeling. Het aantal afgeronde trajecten Voorwaarden & Vervolg nam in dezelfde periode licht af, van 100 naar 95.

Onderzoeken vormden in het eerste halfjaar van 2025 ongeveer 35% van de totale productie; in het eerste halfjaar van 2026 is dit toegenomen naar 53%. Omdat een Onderzoek gemiddeld meer capaciteit vraagt dan een traject Voorwaarden & Vervolg, geeft alleen het totale aantal afgeronde diensten geen volledig beeld van de geleverde inspanning. De combinatie van een hogere totale productie en een groter aandeel Onderzoeken wijst erop dat de feitelijke productie-inzet sterker is toegenomen dan uit het totale aantal afgeronde diensten alleen blijkt.

Ondanks de verhoogde productie blijft de instroom hoog, waardoor de extra capaciteit vooralsnog noodzakelijk is om de werkvoorraad terug te dringen en verdere toename van wachttijden te voorkomen. De tijdelijke extra capaciteit in 2026 heeft bijgedragen aan het opvangen van de druk op Veilig Thuis en het waarborgen van de continuïteit van de dienstverlening. Hoewel de wachtlijst fluctueert en nog geen structurele dalende trend laat zien, constateren we dat deze vooralsnog niet langer significant oploopt. Daarnaast heeft de extra capaciteit het mogelijk gemaakt om prioriteitscasuïstiek binnen 24 uur op te pakken, lopende zaken zorgvuldig af te ronden en de werkdruk voor medewerkers beheersbaar te houden. Dit draagt bij aan het voorkomen van langdurige uitval en hoog ziekteverzuim.

Niet alleen Veilig Thuis staat onder druk, maar ook het bredere stelsel
In vrijwel alle regio's in Nederland neemt de vraag naar ondersteuning van Veilig Thuis toe. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners. Wanneer één schakel in de keten onder druk staat, raakt dit de hele keten. De inhoudelijke, financiële en personele houdbaarheid van het stelsel staat onder hoogspanning. Dit vraagt om bredere keuzes over de inrichting van het stelsel en de wijze waarop schaarse capaciteit wordt ingezet. 2027 biedt daarom niet alleen de mogelijkheid om de actuele capaciteitsdruk bij Veilig Thuis op te vangen, maar ook om gezamenlijk te bepalen aan welke knoppen kan en moet worden gedraaid om de bredere keten van zorg, ondersteuning, bescherming en veiligheid toekomstbestendig en financieel houdbaar te maken vanaf 2028. Deze opgave sluit aan bij de landelijke signalen vanuit het Landelijk Netwerk Veilig Thuis over de noodzaak van fundamentele keuzes in de Kind- en Gezinsbescherming, zie bijlage 1.
Eind 2025 heeft het algemeen bestuur (AB) daarom ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de personele capaciteit van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek. De tijdelijke uitbreiding is ingezet om de uitvoering van de wettelijke taken te kunnen blijven borgen, de dienstverlening te stabiliseren en ruimte te creëren voor een meer structurele aanpak. Naast het beschikbaar stellen van incidentele middelen heeft de Regio in afstemming met het AB een veranderopgave geformuleerd.

Doelstellingen veranderopgave
De veranderopgave, zoals neergelegd door het AB, richt zich op het toekomstbestendig maken van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek, zodat de toenemende en complexere vraag duurzaam zal worden opgevangen en de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening van Veilig Thuis geborgd zal zijn. De veranderopgave kent drie doelstellingen:

1. Uitvoering van wettelijke taken
   Voldoende capaciteit om meldingen, adviesvragen, onderzoeken en overige wettelijke taken tijdig en kwalitatief goed uit te voeren. Met aandacht voor het beheersbaar houden van werkdruk en wachttijden.
2. Organisatieontwikkeling
   Capaciteit voor kwaliteitsborging, procesoptimalisatie, beleidsmatige ondersteuning, deskundigheidsbevordering en organisatieontwikkeling.
3. Verantwoordelijkheden en positionering
   Een toekomstbestendige inrichting vraagt om bestuurlijke keuzes over de inrichting van de keten. Dit gaat verder dan alleen de benodigde capaciteit van Veilig Thuis. Het vraagt ook om het herijken van welke taken en verantwoordelijkheden bij Veilig Thuis, gemeenten, lokale teams en andere ketenpartners liggen, hoe de toegang tot Veilig Thuis wordt ingericht en welke ondersteuning op welke plek wordt geboden.

De veranderopgave is nadrukkelijk een gezamenlijke opgave. In 2027 kunnen gemeenten, Veilig Thuis en overige ketenpartners deze drie doelen verder uitwerken, zodat kan worden toegewerkt naar een heldere, passende en financieel houdbare inrichting van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Argumenten

1. De capaciteitsdruk is blijvend, afbouw van de extra capaciteit is niet verantwoord
   Onderbouwing van voorstel 1 en 2

De vraag naar de dienstverlening van Veilig Thuis is sinds het onderzoek van Q-Consult in 2024 toegenomen en de casuïstiek is complexer geworden. De extra capaciteit in 2026 heeft verlichting gebracht, maar de werkdruk en wachtlijsten zijn nog niet opgelost.
Afbouw van de tijdelijke capaciteit per 1 januari 2027 brengt direct aanzienlijke risico's met zich mee ten aanzien van de kwaliteit, de continuïteit van de wettelijke dienstverlening, de werkdruk en de belastbaarheid van medewerkers.

2. Extra capaciteit maakt meer directe inzet én doorstroom mogelijk
   Onderbouwing van voorstel 1 en 2

Continuering van de extra capaciteit in 2027 stelt Veilig Thuis in staat om acute casuïstiek tijdig op te pakken en meer lopende casussen af te ronden. Daarmee kan de doorstroom worden verbeterd en de

omvang van de wachtlijst worden beperkt. Alhoewel de verwachting niet is dat de wachtlijst hiermee volledig verdwijnt.
De beschikbare capaciteit kan hierdoor gerichter worden ingezet op urgente casuïstiek én op het afsluiten van lopende zaken.

3. Capaciteit alleen is niet voldoende: gezamenlijke bestuurlijke keuzes noodzakelijk
   Onderbouwing van voorstel 3 en 4

De druk op Veilig Thuis wordt niet alleen bepaald door de capaciteit van de organisatie. De instroom, doorstroom en uitstroom hangt nauw samen met de beschikbaarheid van passende hulp en ondersteuning in de lokale en regionale keten.
De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners. Een toekomstbestendige aanpak vraagt daarom ook om bestuurlijke keuzes over de inrichting van de keten, de verdeling van verantwoordelijkheden en de vraag wat Veilig Thuis wel en niet doet en hoe de toegang tot Veilig Thuis wordt ingericht. Zolang dit niet heeft plaatsgevonden, zal er ook niks wezenlijks veranderen en blijft de druk op Veilig Thuis hoog.

Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid verder vorm te geven, is Veilig Thuis verkennende gesprekken met de gemeente Hilversum gestart. Deze gesprekken zijn bedoeld om te verkennen op welke wijze regionaal een beweging in gang kan worden gezet waarmee gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners gezamenlijk werken aan een betere inrichting van de keten.
Daarbij wordt onder meer gekeken naar een heldere verdeling van verantwoordelijkheden, verbetering van overdracht en doorstroom, het voorkomen van onnodige overdrachten en terugverwijzingen, samenwerking rondom complexe casuïstiek en een passende aansluiting tussen Veilig Thuis en de gemeentelijke lokale teams.
De inzet is daarmee niet alleen om Veilig Thuis efficiënter te laten functioneren, maar om de keten als geheel beter te laten functioneren. De gesprekken met Hilversum kunnen hierbij een eerste stap zijn naar een bredere regionale beweging, waarbij alle gemeenten en partners actief betrokken zullen worden.

Kanttekeningen
Het continueren van de tijdelijke capaciteit vraagt een aanvullende financiering. Daar staat tegenover dat het niet continueren van deze capaciteit risico's met zich meebrengt voor de continuïteit van de uitvoering van de wettelijke taken, de werkdruk, de inzet van externe capaciteit en de kwaliteit van de dienstverlening. Zolang gemeenten de sterke lokale teams nog niet (volledig) hebben ingericht, kan Veilig Thuis cases ook niet bij deze teams kwijt.

De krapte op de arbeidsmarkt en de specifieke kwaliteitseisen die aan professionals binnen Veilig Thuis worden gesteld, waaronder de vereiste SKJ-registratie voor daarvoor in aanmerking komende functies, maken het onzeker in hoeverre de benodigde capaciteit direct met vast personeel kan worden ingevuld. De benodigde aanvullende financiering houdt rekening met een zekere mate van het inzetten van (duurdere) professionals (al dan niet via inhuur).

De aanvullende middelen maken het mogelijk om gedurende 2027 flexibel in te spelen op de personele situatie. Dit kan bijvoorbeeld door de inzet van tijdelijke externe capaciteit, het gericht investeren in recruitment en het onderzoeken of werkzaamheden deels door andere, passend gekwalificeerde medewerkers kunnen worden uitgevoerd. Functiedifferentiatie kan daarmee bijdragen aan een doelmatige inzet van de beschikbare expertise en capaciteit en aan het verbeteren van de doorstroom. Een concrete ontwikkelrichting is de inzet van een werkbegeleider. Deze functionaris kan medewerkers en teams ondersteunen bij het actief volgen en begeleiden van de doorstroom van zaken. Denk hierbij aan het signaleren van stagnatie, het ondersteunen bij knelpunten, het bewaken van voortgang en het bevorderen van een eenduidige werkwijze.

De aanvullende bekostiging heeft daarmee een dubbele functie. Enerzijds biedt deze in 2027 de noodzakelijke flexibiliteit om de actuele capaciteitsdruk op te vangen en de continuïteit van de dienstverlening te borgen. Anderzijds biedt deze ruimte om gericht te investeren in de ontwikkeling van een toekomstbestendige personele inrichting vanaf 2028.

Financiën
Voor 2027 wordt voorgesteld € 850.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de voortzetting van de tijdelijke capaciteitsuitbreiding en de veranderopgave van Veilig Thuis en de bredere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit bedrag is gebaseerd op de ervaring met de tijdelijke inzet in de afgelopen periode. Op basis hiervan wordt voorgesteld de gemeentelijke bijdrage in 2027 met € 850.000 te verhogen[2].
De gemeentelijke bijdrage wordt via de gebruikelijke systematiek verdeeld over alle gemeenten, op basis van inwonersaantallen. In onderstaande tabel de weergave hiervan:

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2024	Kosten per jaar (prijspeil 2026)
Blaricum	12.724	€42.493,15
Eemnes	9.755	€32.577,86
Gooise Meren	60.370	€201.612,05
Hilversum	94.435	€315.375,75
Huizen	41.193	€137.568,41
Laren	11.439	€38.201,76
Wijdemeren	24.605	€82.171,02
Totaal	**254.521**	**€850.000**

Onderbouwing van de kosten
Het grootste deel van deze bijdrage, naar verwachting circa 90%, betreft personeelslasten om de actuele capaciteitsdruk in 2027 op te vangen. De krappe arbeidsmarkt maakt het daarnaast noodzakelijk om te investeren in recruitment en het ontwikkelen en beproeven van nieuwe manieren om personeel te werven en behouden. Ook wordt ingezet of functiedifferentiatie een antwoord is op het tekort aan gekwalificeerde medewerkers. Dit vraagt niet alleen om een andere personele inrichting, maar ook om passende begeleiding en ondersteuning op de werkvloer.

Het overige deel van het budget wordt ingezet voor de veranderopgave, waaronder organisatieontwikkeling, kwaliteitsborging, procesoptimalisatie en deskundigheidsbevordering. Inmiddels wordt samen met Q-Consult gewerkt aan een geactualiseerde formatieberekening. Deze moet inzicht geven in de benodigde omvang en samenstelling van de teamformatie richting 2028.

Financiële consequenties gemeentelijke bijdrage
De structurele financiële gevolgen vanaf 2028 zijn onderdeel van de gezamenlijke opdracht en worden uitgewerkt in het voorstel voor de toekomstbestendige inrichting van Veilig Thuis en betrokken bij de Kaderbrief 2028.

Parallel hieraan voert de Regio een financiële analyse[3] uit voor het programma Bescherming & Opvang (B&O). Doel van deze analyse is om de financiële ontwikkelingen, trends en risico's binnen het programma inzichtelijk te maken, zodat tijdig kan worden geanticipeerd op mogelijke knelpunten in de jaren 2027 tot en met 2033. Deze analyse is van belang om de financiële houdbaarheid van het programma te kunnen beoordelen en om de gemeenten tijdig te voorzien van relevante sturingsinformatie. Gezien de verwachte ontwikkelingen binnen dit programma is het noodzakelijk om vroegtijdig zicht te krijgen op mogelijke tekorten in relatie tot de beleidsmaatregelen, die in de jaren 2027 tot en met 2033 gerealiseerd zullen worden. Op basis hiervan kan waar nodig tijdig worden bijgestuurd en kunnen bestuurlijke keuzes worden voorbereid.

Uitvoering
Op dit moment wordt samen met Q-Consult gewerkt aan een nieuwe formatieberekening en een geactualiseerd rekenmodel. Hiermee wordt op basis van de actuele instroom, de werkwijze, de complexiteit van de casuïstiek en de gewenste toekomstige inrichting opnieuw bepaald welke

[2] Dit bedrag is exclusief de financiële toezegging voor het Advies- en Meldpunt Mensenhandel in 2027.
[3] Veilig Thuis maakt onderdeel uit van de begroting Bescherming & Opvang

formatie en welke samenstelling van het personeelsbestand nodig zijn. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar functiedifferentiatie en een doelmatige verdeling van werkzaamheden over verschillende functiegroepen.

Een mogelijke keuze voor de langere termijn is om (een deel van) de bij Veilig Thuis belegde plustaken te heroverwegen en deze waar mogelijk te beperken. Een dergelijke aanpassing kan bijdragen aan het verminderen van de structurele capaciteits- en financiële druk. Het is echter niet realistisch om deze keuze al per 2027 te effectueren. Hiervoor is nadere inhoudelijke en bestuurlijke afweging nodig, evenals inzicht in de consequenties hiervan. Het herijken van de plustaken maakt daarom onderdeel uit van de gezamenlijke opdracht zoals opgenomen bij voorstel 4 en wordt betrokken bij de uitwerking van de structurele inrichting van Veilig Thuis vanaf 2028.

Bijlage 1: 260526 Brief over de zorgelijke situatie bij de regionale Veilig Thuis organisaties, aan VNG-voorzitter mevr. S. Dijkstra, namens het Landelijk Netwerk Veilig Thuis.